

Výročná správa ODOS, o. z. za rok 2006

Na začiatku roku 2006 sa uskutočnili dve stretnutia zástupcov členských organizácií ODOS na pôde Ligy za duševné zdravie. Zámerom stretnutia bolo zlepšiť spoluprácu s Ligou a navrhnúť systém permanentnej vzájomnej výmeny informácií. Podpora fungovania existujúcich a vznik nových regionálnych združení pacientov a príbuzných, ktorí tvoria členskú základňu ODOS, ako aj napomáhanie vzniku ďalších regionálnych pobočiek ODOS ostáva jednou z najdôležitejších aktivít ODOS.

Prvou veľkou kampaňou na ktorej spolupracoval ODOS bola **jarná informačná kampaň „Schizofrénia - vystúpte z hmly“** realizovaná Ligou za duševné zdravie (LDZ) (21.marec - 12.apríl). Cieľom kampane bolo zabezpečenie prístupu k informáciám o jednom z najzávažnejších chronických duševných ochorení čo najširšiemu spektru ľudí. Súčasťou kampane boli diskusné stretnutia v 15 mestách, ktoré sa stretli s veľkým záujmom širokej verejnosti. Zámerom bolo dať priestor združeniam pacientov a príbuzných aby informovali o svojom fungovaní v danom meste a podporiť vznik týchto organizácií v mestách, kde ešte nie sú. V rámci prípravy kampane boli vydané 3 brožúry, týkajúce sa problematiky schizofrénie, určené pacientom, ich príbuzným a širokej verejnosti. ODOS poskytol do brožúr aktuálne adresáre regionálnych združení a zástupca ODOS bol aj spoluautorom jednej z publikácií - „Keď sa rozplýva skutočnosť“. Na diskusiách boli brožúry prezentované odborníkmi a rozdávané záujemcom. Okrem LDZ sa na ich vydaní podielali tri farmaceutické firmy (Bristol-Myers Squibb, AstraZeneca, Pfizer).

Kampaň bola rôznymi formami prezentovaná v médiách – spoty o kampani boli v STV a TA3, statické oznamy v sieti TV NET v regiónoch Slovenska.. V mnohých mestách sa uskutočnili rozhovory s odborníkmi v regionálnych médiách a boli uverejnené články na tému schizofrénia. Všetky tri publikácie boli bezplatne distribuované na psychiatrické oddelenia všeobecných nemocníc, do psychiatrických ambulancií a boli poskytnuté občianskym združeniam.

V rámci medzinárodnej spolupráce sa ODOS v roku 2006 zapojil do medzinárodnej prierezovej epidemiologickej štúdie – „International Study of Discrimination and Stigma Outcomes“ - „**INDIGO**“ o vplyve stigmy a diskriminácie na pacientov trpiacich schizofréniou. Štúdie sa zúčastnilo 28 krajín sveta (Rakúsko, Belgicko, Brazília, Bulharsko, Kanada, Cyprus, Anglicko, Fínsko, Francúzsko, Nemecko, Grécko, Maďarsko, India, Taliansko, Litva, Malajzia, Holandsko, Nórsko, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Španielsko, Švajčiarsko, Tadžikistan, Turecko, USA). Údaje získané v rámci štúdie na Slovensku boli zaslané na medzinárodné spracovanie do koordinačného centra v King's College London pod vedením Prof. Grahama Thornicrofta. Koordinátor projektu INDIGO sa zúčastnil v marci medzinárodného workshopu riešiteľov projektu v Manchestri. Výsledky pilotnej štúdie boli prednesené na Svetovom kongrese WPA v Turecku (Istanbul, október 2006).

Výkonná riaditeľka ODOS sa v máji 2006 zúčastnila na medzinárodnom vzdelávacom seminári **EUFAMI** (Európska federácia asociácií združení príbuzných ľudí s duševnými poruchami) ktorý nadviazal na sériu cyklických vzdelávacích workshopov pre zástupcov združení pacientov, príbuzných a profesionálov z európskych krajín organizované EUFAMI v období rokov 2003 - 2005 v holandskom Amersforte. Po získaní certifikátu organizovali účastníci z jednotlivých európskych štátov semináre vo svojich krajinách. Zo Slovenska sa výcvikov v uvedenom období zúčastnili dvaja zástupcovia ODOS, ktorí na základe získaných skúseností a materiálov poskytnutých EUFAMI usporiadali vzdelávacie semináre pre členov regionálnych združení pacientov na Slovensku.

V júni sa konal v Budapešti medzinárodný workshop v rámci projektu „**Mainstreaming mental disability policy**“ (**MMDP**) - Hlavné smerovanie politiky týkajúcej sa ľudí s duševnou poruchou. Zástupcovia ODOS na tomto podujatí zhodnotil obsah a priebeh 4 seminárov (na tému patientská advokácia, sebaobhajovanie, zamestnávanie ľudí so ZP, komunikačné techniky) a záverečnú národnú konferenciu organizovanú v rokoch 2005 a 2006. Cieľom bolo poukázať na dôležitosť spolupráce združení s miestnou štátnou správou a samosprávou pri presadzovaní potrieb ľudí s duševnou poruchou a nácvik správnych techník komunikácie. V októbri sa realizátor projektu za ODOS zúčastnil záverečnej medzinárodnej konferencie **MMDP** v Bruseli, kde si účastníci z jednotlivých krajín vymenili skúsenosti z realizácie projektu.

Najdôležitejšou aktivitou ODOS je **participácia v Rade duševného zdravia, zriadenej MZ SR**, ktorá od roku 2004 a koordinuje **Národný program duševného zdravia v SR** (NPDZ) sváleného vládou v októbri 2004. ODOS na zasadaní Rady aktívne zastupuje záujmy národných mimovládnych organizácií pracujúcich v oblasti duševného zdravia. Rozpracováva úlohy NPDZ na dvojročné obdobia, zabezpečuje ich realizáciu regionálnymi združeniami a pravidelne vyhodnocuje ich plnenie. ODOS sa každoročne zameriava na oboznamovanie odbornej verejnosti s činnosťou celoslovenského združenia na seminároch a konferenciách psychiatrov. V júni sa prezentoval dvoma prednáškami na VII. Psychiatrickom zjazde v Jasnej pod Chopkom – „Psychiatrická starostlivosť pomocou dialógu Pacient – Profesionál“ a „Vzdelávanie - hlavný pilier podpory budovania kompetencie združení pacientov na Slovensku“.

Dlhodobé zameranie ODOS na destigmatizáciu sa v roku 2006 podarilo naplniť vystúpením v diskusnej relácii „**Pod lampou**“ v národnej STV 2, v TV JOJ „**Soňa talk show**“ na tému „Príbuzní ľudí s duševnou poruchou“ a v rozhlasovej relácii „**Fonendoskop**“ na tému „Schizofrénia“. Dôležitá bola aj účasť ODOS na výstave „**Inpharmed, Interlab a nonhandicap Slovakia**“ v priestoroch výstavniska Incheba v Bratislave, kde širokej verejnosti poskytovali informačné materiály o duševných chorobách, kontakty na MVO pôsobiace v oblasti duševného zdravia a propagačné materiály o aktivitách celoslovenských združení ODOS a LDZ.

ODOS veľmi intenzívne spolupracuje s Ligou za duševné zdravie (LDZ). Štatutár ODOS je členom Správnej rady LDZ kde zastupuje záujmy regionálnych združení pacientov a príbuzných. Zástupcovia ODOS pravidelne vystupujú na tlačovkách organizovaných LDZ pri spoločných podujatiach. Každé leto sa podieľa na prevencii duševných chorôb napomáhaním pri zabezpečovaní diskusií LDZ pre mladých ľudí na hudobnom festivale **Pohoda v Trenčíne** (rozdávanie letákov o duševných chorobách a poskytovanie kontaktov na regionálne združenia).

Najdôležitejším a najrozsiahlejším každoročným spoločným podujatím LDZ a ODOS v mesiaci október je od roku 2004 **celoslovenská jesenná kampaň „Týždeň duševného zdravia“**, ktorej hlavným cieľom je prispieť k znižovaniu stigmy ľudí trpiacimi duševnou poruchou, ktorá je spojená s verejnou zbierkou a predajom nezábudiek – symbolom podpory duševného zdravia.

Časť finančných prostriedkov získaných počas zbierky (30% z vyzbieranej sumy) bola rozdelená spolupracujúcim organizáciám a zvyšok LDZ použila na osvetové, informačné a vzdelávacie projekty organizované Ligou ako aj na kúpu priestorov, v ktorých LDZ, ODOS a bratislavské združenia pacientov - „Viktória“ a príbuzných – Opora „Vedieť žiť“ sídli.

Hlavnou témou kampane v r. 2006 bola sociálna integrácia ľudí s duševnými poruchami, podpora chránených dielní, chráneného bývania a komunitnej starostlivosti. Po odpočítaní povolených 25% z celkovej vyzbieranej sumy na náklady súvisiace s organizáciou zbierky predstavoval čistý výnos zbierky 1.350 811.- SK.

Úspešnosť zbierky umožnila po prvý krát prerozdeliť prostriedky na projekty organizácií, ktoré sa do zbierky zapojili. Výzva na predkladanie projektov bola tematicky zameraná na sociálnu integráciu duševne chorých, na podporu vzdelávania a destigmatizačných programov v oblasti duševného zdravia.

Správna rada LDZ podporila projekty:

- KRUH, Trnava – projekt Sociálne centrum pre ľudí s duševnými ochoreniami
- INTEGRA, Michalovce – projekt Keramická pec
- DELFÍN, Zvolen – projekt Sociálno-rehabilitačné centrum
- ODOS, celoslovenská organizácia, združujúca organizácie pacientov a organizácie príbuzných – Pilotný projekt patientskej advokácie v spolupráci s 3 regionálnymi združeniami
- PREMENY, asociácia združenia pacientov a patientských organizácií SR, projekt – Digitálny celoslovenský časopis Premeny a Koordinačné sociálno-poradenské centrum
- LIGA ZA DUŠEVNÉ ZDRAVIE SR- Pilotný celoslovenský program Duševné zdravie na stredných školách

Na jeseň 2006 sa zástupca ODOS zúčastnil na interaktívnom školení patientských advokátov ČR, ktoré v Prahe organizovalo európske združenie **Mental Disability Advocacy Center** (MDAC), ktoré sídli v Budapešti

Koncom roku 2006 sa tak začali vytvárať predpoklady na konkrétne naplnenie hlavného zamerania ODOS na obhajobu ľudských práv a boj proti diskriminácii a stigmatizácii ľudí s duševnou poruchou na Slovensku.

Správa o hospodárení OZ ODOS od 1.1. – 31.12. 2006

Celkové príjmy:	112 060,30Sk
z toho:	
dar od právnických subjektov	61.346,30Sk
30% pre ODOS z výnosu jesennej zbierky LDZ	4.987,00Sk
príspevok z prijatej 2% dane	43.327,00Sk
stravné lístky:	2.400,00Sk
Celkové výdavky ku 31.12.2006:	293 504,07Sk
z toho:	
<u>Osobné náklady spolu:</u>	205 384,00Sk
<u>Prevádzková réžia spolu:</u>	88 120,07Sk
z toho:	
poistné:	2 738,00Sk
telefón	26 403,30Sk
poštovné	1 648,00Sk
spotrebný materiál	1 710,00Sk
cestovné a ubytovanie	38 200,00Sk
stravné lístky	2 940,00Sk
bankové poplatky	3 339,67Sk
členské príspevky	500,00Sk
nečlenené výdavky	10 641,10Sk
Príjmy a Výdavky za rok 2006:	
výsledok hospodárenia rok 2006 je	- 181 443,77Sk